

SİRKÜLER
Sayı: 2014/142

İstanbul, 08.08.2014
Ref: 4/142

Konu:
LİMİTED ŞİRKET PAYLARININ / PAY SENETLERİNİN ELDEN ÇIKARILMASINDAN DOĞAN KAZANCIN VERGİLENDİRMESİ

Bilindiği üzere, 6102 sayılı yeni Türk Ticaret Kanunu ile gerek anonim şirketlerin gerekse limited şirketlerin sermaye payları kanunda “pay senedi” adı altında tanımlanmış bulunmaktadır. Aslında daha doğru bir ifadeyle, eski Türk Ticaret Kanunundan farklı olarak, yeni Kanunla limited Şirketlere de esas sermaye payları için “pay senedi” çıkarabilme imkânı getirilmiştir. Bu sirkülerimizde, limited şirketlerin pay senetleri çıkartmış olması durumunda, bu senetlerin elden çıkarılmasından doğan kazancın vergilendirilmesine ilişkin Maliye Bakanlığı’nın yaklaşımı ele alınmıştır.

Gelir Vergisi Kanunu (GVK)’nun mükerrer 80. maddesi uyarınca “*İvazsız olarak iktisap edilenler ile tam mükellef kurumlara ait olan ve iki yıldan fazla süreyle elde tutulan hisse senetleri hariç, menkul kıymetlerin veya diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar*” değer artış kazancıdır. Dolayısıyla, iki yıldan fazla süre ile elde tutulan hisse senetlerinin satışından doğan kazançlar değer artış kazancı olarak kabul edilmemekte, diğer bir ifadeyle vergilendirilmemektedir.

Yeni Türk Ticaret Kanunundaki yukarıda belirtilen tanımlama sonrasında gerçek kişi ortakların limited şirket pay senetlerini satmaları halinde ortaya çıkan kazancın tıpkı Anonim Şirket pay senedi satışı halinde ortaya çıkan kazanç gibi GVK’nun mükerrer 80. maddesinde yer alan iki yıldan uzun süre ile elde tutulan hisse senetlerine dair vergi avantajından yararlanabileceği yönünde görüşler gündeme gelmiştir. Ancak aşağıda yer alan özelden, Maliye Bakanlığı’nın yorumunun, limited şirket pay senedi ile anonim şirket pay senedinin farklı mahiyette olduğu, dolayısıyla vergilemesinin de farklı olacağı ve hisse senetleri için tanınan vergi avantajlarının limited şirket pay senetleri için uygulanmayacağı şeklinde olduğu anlaşılmaktadır.

Limited Şirket Pay Senedinin “Menkul Kıymet” Olup Olmadığı:

Aşağıda yer verdiğimiz ilk özeldede Maliye Bakanlığı açısından Limited Şirket pay senedi ile Anonim Şirket pay senedinin aynı mahiyette görülmediği anlaşılmaktadır. Özeldeye göre Limited Şirket pay senedi menkul kıymet maliyetinde değildir. Dolayısıyla, GVK’nun mükerrer 80. maddesinde hisse senetleri için tanınan iki yıllık elde tutma süresinin Limited Şirket pay senetleri için geçerli olmadığı sadece Anonim Şirketlere uygulanacağı yönünde görüş verilmiştir.

Özelgede, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun beşinci kısmında anonim şirketlerin pay senetleri "Menkul Kıymet" başlığı altında düzenlenmişken, Limited Şirketlerin pay senetlerine bu Kanunun altıncı kısmının "Ortakların Hak ve Borçları" başlıklı üçüncü bölümünde yer verildiği ve Kanunun 593. maddesinin ikinci fıkrasında, **limited şirket esas sermaye pay senetlerinin "ispat aracı"** şeklinde veya nama yazılı olarak düzenleneceğinin hükme bağlandığı; ancak, **madde gerekçesinde, bu hükümle esas sermaye payının ispat aracı olan bir senede veya nama yazılı senede bağlanabilmesine olanak tanınmasına rağmen esas sermaye payını içeren nama yazılı senet çıkarılmasının, paya devir ve dolaşım kolaylığı sağlamayacağı, sadece ispat ve gereğinde limited şirkete ilişkin hükümler çerçevesinde payın devrinde bazı kolaylıklar sağlayacağı ancak bu olanağın limited şirket esas sermaye payını anonim şirket payına dönüştürmeyeceği veya yaklaştırmayacağı**nın ifade edildiği belirtilmiştir.

6102 sayılı Kanunun aynı bölümünde yer alan "Devir" başlıklı 595. maddesinde ise esas sermaye payının devri ve devir borcunu doğuran işlemlerin yazılı şekilde yapılacağı ve tarafların imzalarının noterce onanacağı; şirket sözleşmesinde aksi öngörülmemişse, esas sermaye payının devri için, ortaklar genel kurulunun onayının şart olduğu ve devrin bu onayla geçerli olacağı; şirket sözleşmesinde başka türlü düzenlenmişse, ortaklar genel kurulunun sebep göstermeksizin onayı reddedebileceği; şirket sözleşmesiyle sermaye payının devrinin yasaklanabileceği belirtilmiştir.

Söz konusu özelgede bu hüküm ve açıklamalar sonrasında, limited şirket payları anılan maddenin uygulamasında menkul kıymet olarak kabul edilemeyeceğinden, **limited şirket ortaklarının pay senetlerinin** Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 80. maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin uygulamasında **hisse senedi olarak değerlendirilmesi mümkün bulunmadığı**; bu yönden elden çıkarılmalarından elde edilen kazançların, aynı maddenin (4) numaralı bendi kapsamında değer artış kazancı olarak vergilendirileceği açıklanmıştır.

Limited Şirket Pay Senedinin Devrinde KDV Konusu

Bir **gerçek kişi** tarafından sahip olunan bir limited şirket pay devri ise ticari mahiyet arz etmediği sürece KDV'ne tabi olmayacaktır.

Kurumların iki tam yıldan uzun süre bilançolarının aktifinde tutmuş oldukları limited şirket paylarını elden çıkarılmaları halinde söz konusu iştirak satışı KDV Kanunu 17/4-r bendi uyarınca KDV'den istisna olacaktır. Söz konusu süre iki yıldan az ise limited şirket payı satışı KDV'ne tabi olacaktır.

Maliye Bakanlığı'na verilen bir özelgede, yurt dışında mukim tüzel kişiler tarafından Türkiye'de mukim bir anonim şirketin pay senetlerinin yine Türkiye'de mukim bir gerçek

veya tüzel kişiye satılması halinde anonim şirket pay senedi satışının KDV'ne tabi olacağı ancak KDV Kanunu madde 17/4-g gereği "hisse senedi" teslimlerinin KDV'den istisna

tutulduğu açıklanmıştır. Bu açıklamanın mefhumu muhalifinden hareketle, KDV Kanunu'nun 17/4-g bendinde hisse senetlerine özel bir istisna hüküm olmasaydı hisse senetleri ya da yeni adıyla pay senetlerinin teslimlerinin KDV'ne tabi olduğu sonucuna varılmaktadır. Yukarıda yer verdiğimiz açıklamalar kapsamında her ne kadar 6102 sayılı Kanun ile limited şirketler de anonim şirketler gibi "pay senedi" çıkarabilme imkânına sahip olmuş olsalar da, söz konusu pay senetlerinin Maliye Bakanlığı'nca anonim şirket pay senetleri gibi "menkul kıymet" olarak değerlendirilmediği anlaşılmaktadır. Bu durumda, yurt dışında mukim tüzel kişiler tarafından Türkiye'de mukim bir limited şirketin paylarının / pay senetlerinin yine Türkiye'de mukim bir gerçek veya tüzel kişiye satılması halinde Maliye Bakanlığı'nın bu işlemi, KDV'ne tabi olacağı şeklinde yorumlayacağı sonucuna ulaşmak mümkündür.

Sonuç olarak, yurtdışında mukim tüzel kişilerin, Türkiye'de sahip olduğu limited şirket paylarını/pay senetlerini devretmeleri halinde, yukarıda yer verdiğimiz Maliye Bakanlığı özelgeleri çerçevesinde, işlemin KDV'ne tabi olup olmadığı konusunda uzmanlardan görüş alınarak hareket edilmesini tavsiye ederiz.

Saygılarımızla,

**DENGE İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK:

- İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı'nın 14.04.2014 tarih ve 62030549-120[Mük.80-2012/954]-906 sayılı özelgesi,
- İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı'nın 22.08.2012 tarih ve B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.17-2669 sayılı özelge.

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER

YMM

Mazars/Denge Vergi Departmanı, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray ÖĞREDİK

SMMM

Mazars/Denge Vergi Departmanı, Kıdemli Müdür

gogredik@mazarsdenge.com.tr

Tarih 14/04/2014
Sayı 62030549-120[Mük.80-2012/954]-906
Kapsam

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 62030549-120[Mük.80-2012/954]-906 14/04/2014
Konu : Limited şirket pay senetlerinin satışından elde edilecek kazancın Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 80/1 maddesi kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği.

İlgide kayıtlı özgelge talep formunda, Türk Ticaret Kanununda yapılan değişiklikler sonrası limited şirketlerin pay senedi çıkarabilmelerinin mümkün hale geldiği belirtilerek şirket ortaklarının sahip oldukları paylara ilişkin olarak çıkaracakları pay senetlerinin satışından elde edecekleri kazancın Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) nolu bendinde belirtilen hisse senetleriyle aynı kapsamda değerlendirilip değerlendirilmeyeceği hususunda Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun Mükerrer 80 inci maddesinde, *'Aşağıda yazılı mal ve hakların elden çıkarılmasından doğan kazançlar değer artışı kazançlarıdır.*

1. İvazsız olarak iktisap edilenler ile tam mükellef kurumlara ait olan ve iki yıldan fazla süreyle elde tutulan hisse senetleri hariç, menkul kıymetlerin veya diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar.

...

4. Ortaklık haklarının veya hisse senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar.

...

Bu maddede geçen "elden çıkarma" deyimini, yukarıda yazılı mal ve hakların satılması, bir ivaz karşılığında devir ve temlik, trampa edilmesi, takası, kamulaştırılması, devletleştirilmesi, ticaret şirketlerine sermaye olarak konulmasını ifade eder.

Bir takvim yılında elde edilen değer artışı kazancının, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar hariç, 6000 (280 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 1.1.2013 tarihinden itibaren 9400 TL) Yeni Türk Lirası gelir vergisinden müstesnadır." hükümleri yer almaktadır.

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununda menkul kıymetler; para, çek, poliçe ve bono hariç olmak üzere paylar, pay benzeri diğer kıymetler söz konusu paylara ilişkin depo sertifikaları ile borçlanma araçları veya menkul kıymetleştirilmiş varlık ve gelirlere dayalı borçlanma araçları ile söz konusu kıymetlere ilişkin depo sertifikaları olarak tanımlanmıştır.

Öte yandan, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun beşinci kısmında anonim şirketlerin pay senetleri "Menkul Kıymet"

başlığı altında düzenlenmişken limited şirketlerin pay senetlerine bu Kanunun altıncı kısmının "Ortakların Hak ve Borçları" başlıklı üçüncü bölümünde yer verilmiş ve Kanunun 593 üncü maddesinin ikinci fıkrasında, esas sermaye pay senetlerinin ispat aracı şeklinde veya nama yazılı olarak düzenleneceği hükme bağlanmıştır. Ancak, madde gerekçesinde, bu hükümlerle esas sermaye payının ispat aracı olan bir senede veya nama yazılı senede bağlanabilmesine olanak tanınmasına rağmen esas sermaye payını içeren nama yazılı senet çıkarılmasının, paya devir ve dolaşım kolaylığı sağlamayacağı, sadece ispat ve gereğinde limited şirkete ilişkin hükümler çerçevesinde payın devrinde bazı kolaylıklar sağlayacağı ancak bu olanağın limited şirket esas sermaye payını anonim şirket payına dönüştürmeyeceği veya yaklaştırmayacağı ifade edilmiştir.

Anılan Kanunun aynı bölümünde yer alan "Devir" başlıklı 595 inci maddesinde ise esas sermaye payının devri ve devir borcunu doğuran işlemlerin yazılı şekilde yapılacağı ve tarafların imzalarının noterce onanacağı; şirket sözleşmesinde aksi öngörülmemişse, esas sermaye payının devri için, ortaklar genel kurulunun onayının şart olduğu ve devrin bu onayla geçerli olacağı; şirket sözleşmesinde başka türlü düzenlenmişse, ortaklar genel kurulunun sebep göstermeksizin onayı reddedebileceği; şirket sözleşmesiyle sermaye payının devrinin yasaklanabileceği belirtilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, limited şirket payları anılan maddenin uygulamasında menkul kıymet olarak kabul edilemeyeceğinden, limited şirketinizin ortaklarının pay senetlerinin satışının Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin uygulamasında hisse senedi olarak değerlendirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Öte yandan, söz konusu pay senetlerinin elden çıkarılmasından elde edilen kazançların, aynı maddenin (4) numaralı bendi kapsamında değer artış kazancı olarak vergilendirileceği tabiidir.

Başlık Yurtdışındaki firmanın türkiyede bulunan firmalara yine türkiye firmalarının hisse senetlerini satışında KDV hk.
Tarih 22/08/2012
Sayı B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.17-2669
Kapsam

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

MÜKELLEF HİZMETLERİ KDV GRUP MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.17-2669

22/08/2012

Konu : yurtdışındaki firmanın türkiyede bulunan firmalara yine türkiye firmalarının hisse senetlerini satışında KDV

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, vekili bulunduğunuz Hollanda mukimi ... B.V.'nin bir yıldan fazla süreyle sahibi bulunduğu Türkiye'de tam mükellef anonim şirkete ait hisse senetlerini Türkiye'deki firmalara satması durumunda elde edilecek kazancın vergilendirilmesi konusunda Başkanlığımızdan görüş talep edilmektedir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, zirai, sınai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu, 17/4-g maddesinde de hisse senedi tesliminin katma değer vergisinden istisna olduğu hükme bağlanmıştır.

Buna göre, Türkiye'de işyeri ve daimi temsilcisi bulunmayan Hollanda'da yerleşik ... B.V.'şirketinin sahip olduğu tam mükellef anonim şirkete ait hisse senetlerini yine Türkiye'deki firmalara satışı KDV Kanununun 17/4-g maddesi kapsamında KDV den istisna olacaktır.

Öte yandan, "Türkiye Cumhuriyeti ile Hollanda Krallığı Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması" 01.01.1989 tarihinden itibaren uygulanmakta olup, söz konusu Anlaşma'nın "Sermaye Değer Artış Kazançları" başlıklı 13 üncü maddesinin 4 ve 5 inci fıkraları aşağıdaki gibidir;

"4. 1, 2 ve 3 üncü fıkralarda değinilenler dışında kalan varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazanç, yalnızca elden çıkarmanın mukim olduğu Devlette vergilendirilebilecektir.

5. 4 üncü fıkra hükümleri, her bir Devletin kendi mevzuatına göre, diğer Devletin bir mukiminin ilk bahsedilen Devlette mukim bir şirketin ihraç ettiği hisse senetlerini veya tahvilleri (bu Devlette sermaye piyasasına kaydedilen hisse senetleri ve tahviller hariç) ilk bahsedilen Devletin bir mukimine devretmesi dolayısıyla elde ettiği kazançlar üzerinden vergi alma hakkını etkilemeyecektir. Ancak bunun için, iktisap ile devir arasındaki sürenin bir yılı geçmemesi gerekir."

Bu hükümlere göre, Hollanda mukimi ... B.V.'nin bir yıldan fazla süreyle sahibi bulunduğu Türkiye'de tam mükellef anonim şirkete ait hisse senetlerinin Türkiye'de mukim alıcılara devrinden elde edeceği kazancın, söz konusu Anlaşma'nın 13 üncü maddesinin 4 üncü fıkra hükümleri gereğince Hollanda'da vergilendirilmesi gerekmektedir.

Anlaşma hükümlerinin iç mevzuata göre değişiklik getirdiği durumlarda, Anlaşma hükümlerinden yararlanabilmek için söz konusu Hollanda mukimi şirketin Hollanda'da tam mükellef olduğunun ve tüm dünya kazançları üzerinden bu ülkelerde vergilendirildiğinin yetkili makamlarından alınacak bir belge ile kanıtlanması ve bu belgenin aslı ile noterce veya bu ülkelerdeki Türk Konsolosluklarının tasdik edilen Türkçe tercümesinin bir örneğinin vergi sorumlularına veya ilgili vergi dairesine ibraz edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.